

UDENRIGSMINISTERIET

17. oktober 2013

Spørgsmål URU alm. del 1 af 7.
oktober 2013 stillet af Peter
Skaarup (DF)

URU alm.del spørgsmål 1

Har udenrigsministeren indhentet en officiel tysk regeringsholdning til, at medlemmer af regeringspartiet CDU ved en retssag i Slesvig-Holsten forgæves har forsøgt at eliminere det danske mindretal SSV's politiske stemme? Baggrunden for spørgsmålet er, at med en vælgertilslutning på ca. 4,6 pct. ligger SSV så tæt på den forfatningsmæssige 5 pct.'s spærregrense, at retssagen anlagt af CDU's Junge Union, nazistpartiet BND, og Piratpartiet bedst kan beskrives som chikane af det danske mindretal syd for grænsen i strid med 1955-erklæringerne.

Svar

Det danske mindretals undtagelse fra 5 % spærreglen i den slesvig-holstenske valglov har sit udspring i København-Bonn erklæringerne fra 1955 om det danske og det tyske mindretals rettigheder. Det er en hovedhjørnesten i den dansk-tyske mindretalsordning, som regeringen fortsat tillægger stor betydning.

Jeg er bekendt med, at Sydslesvigsk Vælgerforenings (SSV) undtagelse fra spærreglen også tidligere har været genstand for en juridisk stillingtagen i tysk regi. I 2004 satte den slesvig-holstenske overforvaltningsdomstol efter klager fra en række privatpersoner spørgsmålstegn ved SSV's fritagelse for 5 % spærreglen. Det blev i 2005 underkendt af Forbundsforfatningsdomstolen i Karlsruhe, der betegnede indsigelsen som "utilladelig" og betonedede, at det var en endelig kendelse.

Den sag, som spørgeren henviser til, blev rejst sidste år ved den slesvig-holstenske landsforfatningsdomstol, efter at SSV ved landdagsvalget i 2012 med 4,6 % af stemmerne fik tre mandater i Landdagen. Klagerne var en række privatpersoner - bl.a. med tilknytning til CDU's ungdomsorganisation, Junge Union.

Fælles for alle klager var, at de med varierende argumentation tilkendegav:

- At SSV ikke er et mindretalsparti, men agerer som andre politiske partier og derfor ikke kan påberåbe sig undtagelsen fra 5 % spærreglen i valgloven.
- At valglovens undtagelse for 5 % spærreglen strider mod den tyske forfatnings lighedsbestemmelser og kravet om chancelighed mellem de politiske partier.

Den 13. september 2013 afsagde landsforfatningsdomstolen kendelse i sagen. Alle klager blev afvist. Det blev fastslået med alle 7 dommerstemmer, at SSV er undtaget fra 5 % spærrereglen. Der var dog dissens med hensyn til omfanget af undtagelsen. 3 dommere mente, at undtagelsen kun gælder ét "grundmandat", mens 4 dommere tilkendegav, at undtagelsen er uindskrænket. Med kendelsen opretholdes den hidtidige ordning.

Efterfølgende har statsministeren i en presseudtalelse givet udtryk for sin glæde over kendelsen og udtrykt håb om, at der nu falder ro omkring mindretalspolitikken, der i de seneste år har været ude i nogen bølgegang. Jeg kan som udenrigsminister selvsagt tilslutte mig dette udsagn.

Udenrigsministeriet har under hele forløbet fulgt sagen nøje. Jeg har i den forbindelse noteret mig, at landsformanden for CDU i Slesvig-Holsten, europaparlamentsmedlem Reimer Böge, den 14. september tilkendegav, at SSV's mandater i Landdagen er "fuldgyldige mandater" med alle rettigheder og pligter, og at han i en pressemeddelelse fra CDU den 27. september klart distancerede sig fra Junge Unions forsøg på fortsat at stille spørgsmålstegn ved SSV's fritagelse for 5 % spærrereglen.

På baggrund af landsforfatningsdomstolens kendelse og de nævnte udtalelser fra CDU's landsformand i Slesvig-Holsten har jeg ikke anset det for nødvendigt at indhente en officiel tysk regeringsholdning.

Det kan tilføjes, at det danske og det tyske mindretals forhold hører til de faste emner, som regelmæssigt bliver berørt ved bilaterale møder. I den forbindelse vil vi fra dansk side fortsat betone den store betydning, vi tillægger København-Bonn erklæringerne – herunder det danske mindretals uindskrænkede fritagelse for 5 % spærrereglen i den slesvig-holstenske valglov.